

ἀναγνώστες μας μοναχὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δραμάτου· μὰ ἡ Ἑλλ. ἐφημερίδα στὴν ἀποτύφλωσίν της ἀπάνου νομίζει πὺς μ' αὐτὰ τὰ λόγια ζητᾷ τὴν καταστροφὴ τῶν ἀγίων δεσμῶν κ' ἐλπιδῶν τῆς νέας Ἑλλάδας, καταστροφὴ ποὺ εἶναι ἀπαράιτητὴ σὲ μερικοὺς ὄχτροὺς τῆς Ἑλλάδας, γιὰ σκοποὺς ποὺ οὐτὲ οἱ ἴδιοι, οἱ ὄχτροί της δηλαδὴ, τοὺς ξέρουν.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ὑποχώρησε καὶ ἡ ἀπεργία τῶν Ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων ἐτέλειωσε. Ὅστερ' ἀπὸ τὴν ἀγρία δολοφονία τῆς Τρίτης δὲ μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ κάνουμε κρίσεις ἀπάνου σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τοῦτο μοναχὰ λέμε, πὺς ὅταν ἡ Κυβέρνηση νιώθει τὴν ἀδυναμία της νὰ βγάλει πέρα μιὰ δουλιὰ, δὲν πρέπει καὶ νὰ τὴν καταπιάνεται καθόλου, γιὰτὶ κάθε βήμα ὑποχωρητικὸ ποὺ κάνει εἶναι κ' ἓνα χτύπημα ἐξευτελισμοῦ ποὺ τῆς ἔρχεται κατακέφαλα.

Ἐξῆ μέρους ποὺ βόσθηξε ἡ ἀπεργία καὶ ποὺ ὁ κόσμος ὑπόφερε φοβερὰ ἀπ' αὐτήν, κανένας δὲν ἀκούστηκε νὰ κατηγορήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους. Ὅλοι τοὺς ρήχνανε δίκιο, καὶ μοναχὰ κατηγοροῦσαν τὸ Γεν. Διευθυντὴ κ' ἓνα δυὸ ἀνωτέρους ποὺ ἀφοῦ σπρώξανε τὰ πρᾶγματα ἴσαμε τὰπροχώρητο, ξαδιάντροπα παίζοντοσάνε τὴν Κυβέρνηση πὺς τὸ ταχυδρομεῖο, καὶ μὲ τὴν ἀπεργία, ἐργάζεται κανονικώτατα... καὶ οἱ ἀποθήκες τοῦ ξεχειλίσανε ἀπὸ σάκκους ἀπειραχτοῦς, γιομάτους γράμματα!

ΟΤΑΝ

πέθανε ὁ μακαρίτης ὁ Τρικούρης, ἡ «Προία», τὸ ἐπίσημο ὄργανο τοῦ Ντεληγιάννη, μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἀνέγγειλε τὸ θάνατό του στὴ στήλη τῶν γάμων καὶ τῶν βαφτισιῶν:

— «Ἀπεβίωσε ἐν Κέννικς τῆς Γαλλίας ὁ τίως βουλευτὴς Μεσολογγίου Κ. Τρικούρης».

Οὐτὲ λέξη ἄλλη. Τώρα μὲ τὸ θάνατο τοῦ Ντεληγιάννη ὅλες οἱ ἀντιντεληγιαννικὲς ἐφημερίδες βγήκανε τὴ Τετάρτῃ μὲ πένθος βαρὺ καὶ μὲ ἔρθρα πολύστηλα, γιομάτα συμπάθεια γι' αὐτόν.

Πρέπει νὰ τὸ μολογήσουμε πὺς μέσα σὲ δέκα χρόνια τὰ πολιτικὰ μας ἦθῃ ἀλλάξανε σημαντικὰ στὸ καλύτερο.

Ο ΑΓΡΙΟΣ

δολοφόνος τῆς Τρίτης ἓνα μοναχὰ σοδαρὸ ἐπιχειρήμα φέρνει γιὰ δικαιολογία του:

— Ἐκλείσε, λέει, ὁ Ντεληγιάννης τὰ χαρτοπαίγνια καὶ μὰ στήρησε τὸ φεμὶ τῶν παιδιῶν μου!

Μὲ τὴν ἴδια λογικὴ μπορεῖ κάθε ληστής λ. χ. νὰ σοῦ πῇ: ἀκυνηγᾷ τὴ ληστεία ἡ Πολιτεία καὶ δὲ μᾶς ἀφήνει νὰ ζήσουμεν· κάθε λοπιδύτης: ἀδὲ μᾶς ἀφήνει ἡ ἀστυνομία νὰ βγάλουμε τὸ φεμὶ μας καὶ κάθε ἄλλος, ποὺ ζεῖ ἀπὸ τέττα νοικοκυρεμένα ἐπαγγέλματα, θὰ βρεῖ πάντα ἓναν παρόμοιο λόγο νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ἔγκλημά του.

Οἱ κοινωνιολόγοι ἀπάνου σ' αὐτὸ ἔχουν πολλὰ νὰ μᾶς πῶνε.

ΜΑΡΩ

Ἡ θάλασσα ἀγριεμμένη ἔσπανε στοὺς βράχους ἀπάνω, μὰ κεῖνοι ἀψήφοντας τοὺς θυμούς της πρόβαλλαν μὲ περηφάνεια τὰ σιδερένια στήθια τους.

Τὰ κύματα φούσκωναν ἀδιάκοπα, ἔλεγες κ' ἦθελαν νὰ φᾶν, νὰ καταπιῶν τὴ γῆ, μὰ μ' ὅλη της τὴν ἀγρία ἦταν πανώρια ἡ θάλασσα, ξαπλώνονταν ἀπέραντη, ὡς ποὺ στὸ βάθος κάτω κεῖ ἔσμιγε σὲ φίλημα γαλαζιο μὲ τὸν οὐρανό.

Ἡ μέρα γλυκοχάραζε καὶ πέρα στὴν ἀνατολὴ ἀνθίζαν τὰ τριαντάφυλλα. Ἡ θάλασσα φούσκων' ἀδιάκοπα.

Καράβι δὲ φαινότανε μέσα στὶς ἀγκυλιές της, οὔτε πανί, μοναχὰ ἓνα ξύλο μαύριζε, βάρκα κανενὸς ψαρά ποῦχε καρδιά ἀτρόμητη καὶ δὲ φοβόταν τὰ νερά ποὺ φεῖδια ἡλόσγουρα τὸν τριγύριζαν.

Στὴ μέση τῆς ἀφρολουμένης θάλασσας ἓνα νησάκι στήνονταν ἔρημο καὶ μοναχό, δείχνοντας ἀπ' τὴ δυτικὴ μερὴ πέτρινη καὶ γυμνὴ κορυφὴ. Πάνω κεῖ τ' ἀπάντημα γίνονταν τῶν νεράιδων κάθε βραδυνό. Ἐκεῖ γαλανομάτες μὲ ζέπλεγα μαλλιά γύρω σ' ἀθάνατες καὶ σὰν τὸν κρῖνο κάτασπρες κορμοστασιές πιάναν τὸ χορὸ τῆς θάλασσας οἱ νύφες.

Οἱ φτωχοὶ ψαράδες περνώντας ἀπ' ἐκεῖ στὸ γυρισμὸ ἀπ' τὰ ψάρια, στοῦ ἡλίου τὸ βασιλεῖμμα, σταυροκοποῦντανε μουρμουρίζοντας ζορκισμούς.

Σίμωσε στὸ νησάκι ἡ μυστικὴ βαρκοῦλα κ' ἔξω πετάχτηκε ἡ Μάρω.

Δὲν τίς φοβόταν τὶς νεράιδες αὐτὴ, τίς εἶχε ἀδερφές. Λαχταροῦσε νὰ τίς δῇ γιὰ νὰ τῆς πῶν τὰ μυστικὰ ποῦ κρύβ' ἡ θάλασσα στοὺς κόρφους της, λαχταροῦσε νὰ πᾶρη μέρος στὸ χορὸ πάνω στὸν ξεσχισμένο βράχο καὶ ἀκολουθώντας τὸ σφύρτὸ νὰ μπῇ

στὰ μαγικὰ παλάτια, στῶν γαλανῶν νερῶν τὸν πάτο.

Ἡ κόρη ἡ πεντάμορφη τοῦ ψαράδικου χωριοῦ μάνα δὲ γνώρισε ποτέ. Τὴν εἶχε μεγαλώσῃ ὁ Κύρης της, τ' ἀτρόμητο θαλασσοπούλι, καὶ ἀπ' αὐτὸν πῆρ' ἡ Μάρω τὴ θαλασσινὴ τῆς τῆ ψυχῆ.

Μικρούλα ἔπαιζε ὀλημερίς στὴν ἀφροστολισμένη ἀκρογιαλιά, καὶ πὺς μεγάλη, δώδεκα χρόνων κορίτσι, πῆγαινε μὲ τὸν Κύρη της στὸ πέραγο γιὰ ψάρια.

Πεντάρφαν' ἦταν τώρα, μὰ ἡ ψαράδικα καλύβα γεμάτη πάντα ἦταν μὲ φαντασιές, ἄγριες φουσκοθαλασιές καὶ ὀρηκτικούς θεοὺς ἡ γελαστές γαλῆνες καὶ ἀφρόπλαστες νεράιδες.

Ποτές δὲν πῆγαινε ἡ Μάρω στὸ χωριό. Κατέβαινε στὸ γιαλό, ἔμπαινε στὴ βάρκα καὶ ὀλομόνυχῃ γυρνοῦσε τὴν πλώρη κατὰ τὴν ἀνοιχτὴ τὴ θάλασσα.

Χάνουνταν ἡ Μάρω πολλὰς φορὲς. Ἐτρεχαν ὅλοι οἱ ψαράδες στ' ἀκρογιαλί, ἀνοίγονταν οἱ βάρκες στὸ πέραγο νὰ τὴνέ βροῦν. Μὰ νὰ ποῦ βράδυ βράδυ μὲ τὸ ἡλιόγεμα φάνιουνταν ἡ βάρκα ἀρχεται ἀπ' τὰ μακριὰ μὲ τὴ Μάρω ξέγνοιαστη στὰ κουπιὰ.

Τώρα πῶς ἤξευρεν τί βαθεῖα ἀγάπη τῆς ὀλόγιζε τὰ στήθια. Μάρω ἡ νεράιδα τὴ βαφτίσανε τὰ παλληκάρια καὶ Μάρω ἡ τρελλὴ τ' ἄλλα κορίτσια τοῦ χωριοῦ. Μερικὲς μάλιστα γριούλες σταυροκοποῦντανε βλέποντάς την. Μὴ καὶ δὲ χόρεβε ἡ βλογημένη στὸ ξερονήσι πάνω κάθε βραδυνό; Αὐτὸ δὲ μπόδιζε πολλὰ παλληκάρια νὰ λωλαθοῦνε γιὰ κείνηνα. Ἐνας μάλιστα πῆγε νὰ τὰ χάσῃ ὁ κακομοῖρης γιὰ τὴ νεράιδα. Μιὰ μέρα ποὺ καθοῦνταν ἡ Μάρω στὴν καλύβα της μπροστὰ, δίπλα της σιμώνει καὶ μὲ φωτὰ στὰ μάτια καὶ τρεμουλιαστὴ φωνὴ τῆς λέγει:

«Μάρω, ψυχούλα μου, φωτὰ καὶ λάβρα νοιώθω γιὰ σένα στὰ σωθικά μου». Χαμογέλασε κείνη, τὸν πῆρε ἀπ' τὸ χέρι, τὸν πῆγε στὸν κρημνὸ καὶ αἰθρα: καί, τοῦ λέγει, βλέπεις τὸ πέραγο μακριὰ, βαθεῖα, ἀπέραντος; Μοναχ' αὐτὸ λατρεύω. Κ' ἐγὼ γι' αὐτὸ νοιώθω φωτὰ καὶ λάβρα στὰ σωθικά μου γιὰτὶ γι' αὐτὸ γεννέθηκα, γι' αὐτὸ θὲ νὰ πεθάνω. Ἀγάπα καὶ σὺ τὴν θάλασσα. Τῆρα τὴν πὺς χαμογέλα, ἀκούς ποῦ μᾶς φωνάζει: Ἐμένα μοῦ μιλά; ξέρεις καὶ σὺ τὴ γλώσσα της;

«Μάρω, κ' ἐγὼ θαλασσοπούλι εἶμαι. Ἀπ' τὴ μάγισσα μακριὰ, στὰ χεῖλιά μου τὸ γέλοιό δὲ θὲ ν' ἀνθίξει καὶ τὰ τραγούδια θὲ νὰ σβύνανε στὸ λά-

Πέτρος ἐσυλλογίστηκε χαρούμενος: — «Μὲ τὸ Μάρκο, ποτέ σου δὲ θὰ στεφανωθείς, Μαργαρίτα, καὶ θὰ ντροπιαστῇς ὅπως σοῦ πρέπει». Καὶ εἶπε τοῦ Δημήτρη: — «Παραμυθίε τους, νὰ τοὺς ξεμασκαρέψεις». «Ναί» ἀποκρίθηκε.

Ὁ χειμῶνας εἶχε περᾶσει· καὶ τὰ δέντρα ἐφούσκωναν ἀπὸ τοὺς καινούριους χυμούς, κ' ἐξαναζοῦσαν θερμομαμένα ἀπὸ τὴν ἀχτίδες τοῦ ἀνοιξιάτικου ἡλίου. Στὸ χωριὸ οἱ δουλεφτάδες ἐργαζόνταν τὴ γῆς, ἐπαράδιναν μ' ἐλπίδες τὴν ὀψιμὰ στὸν κόρφο της, ἐκλάδευαν τὰμπέλια, καὶ ἀπὸ τὸν ὀλόμερο κάματο ἐξαναρχόνταν κάθε βράδι κουρασμένοι. Στὸ σπῆτι τοῦ Πέτρου Κλάδῃ δὲν ἐμιλοῦσαν πιά γιὰ τὸν καυγὰ τῆς ἀποκρηᾶς, οὐδὲ γιὰ τὴ Μαργαρίτα, καὶ ὁ ἴδιος ὁ Πέτρος ἐφαίνονταν νᾶχε λησμονήσῃ τὴν προσβολή. Ἐπῆγαινε κ' ἐκεῖνος κάθε μέρα μὲ τὴν ἐργατιά του στὸν κάμπο, κ' ἐδούλευε τὰ χωράφια του. Ἀλλὰ ἡ Μαργαρίτα ἐζοῦσε ἀνήσυχη. Τῆς εἶχε βγεῖ κακὸ ὄνομα ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ χοροῦ· οἱ γυναικες τὴν ἐκακομελετοῦσαν, ὁ κόσμος τὴν ἐκοίταζε μὲ ὑπόψια. Καὶ τὸ καταλάβαινε· ἀλλὰ μέσα της τὴν ἐθέρριζε ἓνας πόθος ἀδάμαστος. Ἀγαποῦσε μ' ὅλην τὴ δύναμιν τῆς καρδιᾶς της τὸ Μάρκο, καὶ ἄς εἶταν φτωχὸς δουλεφτής, καὶ ἄς τὴν ἐγύρευαν ὁ-

λοι οἱ καλοστεκᾶμενοὶ τοῦ χωριοῦ· καὶ ἄς ἀρνιόταν οἱ γονεῖς της νὰ τῆς τὸν δώσουν. Συχνὰ τὸν ἔβλεπε καὶ συχνὰ ἔκλαιε μαζί του.

Ἐνὰ βράδι, ἦταν πρὸς τὴς ἡμέρας τοῦ Βαγγελισμοῦ, ἀνέβαινε στὸ χωριὸ μὲ τὰ ζᾶ της τὸν ἀντάμωσε κ' ἄρχισε· καὶ ὁ Μάρκος περνώντας σιμὰ τῆς τῆς εἶπε σιγαλὰ: — «Ἀπόψε στὸ καλύβι σου».

Δὲν ἀποκρίθηκε κ' ἀναστένανε βαθεῖα, τραβῶντας στὸ πρόσωπο τὴ μπόλια της ἀπὸ ντροπή· τὰ μάτια της ὀγκώθηκαν καὶ τὰ μάγουλά της ἐκοκκίνισαν, ὅπως οἱ ἄκρες τῶν βουνῶν ποῦ τὴς ἐφώτιζε τώρα ὁ καθοῦμενος ἡλῖος. Ἐπῆγαινε βιαστικὴ καὶ ζαλισμένη· καὶ πάνου σὲ κάθε δέντρο τὰ πουλιὰ εὐτυχισμένα ἐτραγουδοῦσαν χαρὰς ἀρμονίες, ἐτραγουδοῦσαν πάντα καινούριους ἔρωτες, καὶ στὴ γῆς τοῦ χορτάρι ἐκυμάτιζε ἀπὸ τὴν ἀνοιξιάτικὴν αὔρα ποῦ ἐρεπιζότου ἀπὸ τὰ ψηλὰ τοῦ οὐράνιου θόλου, καὶ ὁ καθοῦμενος δίσκος τοῦ ἡλίου ἐπερίχυνε γύρω γύρω χρυσοκόκκινο φῶς παρέτοιμος νὰ βουτήσῃ στὸ χρυσαμένο πέλαγο. Κ' ἦταν ἡ ρύση γιομάτη λιγούρα ἐτοιμὴ νὰ παραδοθῇ στὴν ἀνάπαψη, στὰ γυναικα τῆς νύχτας μυστήρια.

Ἡ Μαργαρίτα ἐπῆγαινε· καὶ ὠρολογιότου ἀπελπισμένη τί ἐμέλλε νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν γκαρδιωμένην ἀγάπην, ποῦχε ἀθέλητα γεννηθεῖ στὴν καρ-

διά της καὶ ποῦ τόσο τρανὰ εἶχε ριζοβολήσει μέσα της· μὲ πικρὰ ἐστοχάζότου τοὺς περασμένους καιροὺς, τὴ χαμένην ἡσυχία της, τὴ χαμένην παρθενικὴ ἀνιότη τῆς ψυχῆς της. Καὶ ταραγμένη ἀπὸ τὸ κάλεσμα τοῦ ἀντρος, ποῦχε κάμει σκληροῦς τοῦ τὸ λογισμό της καὶ τὴν καρδιά της, διαβαίνοντας ἀπὸ τὰ σύσκοτα μονοπάτια, ἐσκιαζότου. Ἐσκιαζότου τὸν κόσμο ὅλο, γιὰτὶ ὑπόψιαζε πὺς ὅλοι κακόγνωμα τὴν παρεμύνησαν, πὺς ὅλοι, ποῖος λίγο ποῖος πολὺ, ἐγνώριζαν τὸ κατηγορημένο γκαρδιωμά της· ἐφοβότου. Στὴ σκοτοῦρα της, καὶ τὰ ἴδια τὰ δέντρα καὶ τὴς ἄψυχες πέτρες, γιὰτὶ, στὴν ἀφωμένη φαντασίᾳ της, ὅλα εἶχαν τὴν πόρεση ν' ἀποχτήσουν τῆς λαλῆς τῆς χαρῆς, γιὰ νὰ μακρυρῶσουν τὸ κατάκαρδο παθος της, τὸ γλυκὸ τυράγνο τῆς ψυχῆς της, ποῦ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐβλεπαν ἀνάντελο καὶ ντροπερό. Ἀθέλητα ἔφερε τὰ χεῖρια στὴς ἀκουές της· τὰ μικρὰ πετούμενα ἐκαλοῦσαν πάντα ἀπάνου στὰ δέντρα καὶ τῆς ἐραίνονταν πὺς ἀπὸ τῆς μελανῆς πρασιναδῆς ἐκατηγοροῦσαν καὶ κείνη τὸν ἀπαγορευμένο πόθο της.

Τὴ νύχτα ἀληθινὰ ὁ Μάρκος τὴν ἐπρόσμενε στὴν κατοικία της. Δὲν ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριό, σὲ μιὰ κατὰφυττὴ ράχη. Ἀπὸ τὴν ἐραίνετο σὲ λίγο φα-

